

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Ступінь вищої освіти: Магістр
Спеціальність: 015.10 Професійна освіта (Комп'ютерні технології)
Освітня програма: Професійна освіта. Цифрові технології
Кафедра інформатики і кібернетики

Навчальна дисципліна
Інженерна педагогіка

Семестр – 4

Форма контролю – екзамен

Кількість кредитів ЄКТС – 3/90

I. Основна мета засвоєння курсу є формування системи знань і умінь, необхідних для успішної професійно-педагогічної діяльності інженера-педагога в закладах професійної освіти та його подальшого професійного саморозвитку.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Місце дисципліни у освітній програмі: вибіркова.

Дисципліна «Інженерна педагогіка» дозволяє набути студентам додаткових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. Завдання дисципліни: підготовка майбутніх інженерів-педагогів до здійснення виховної роботи під час проходження педагогічних практик на підставі і прикладі вивчення теорії і методики виховної роботи в закладах профтехосвіти; опанування системним світоглядом і модельним мисленням студентів інженерно-педагогічних спеціальностей.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даної дисципліни

Основні знання:

- історії розвитку інженерної справи і інженерної освіти, сучасних завдань інженерної освіти;
- принципів дидактики та основних принципів освіти в Україні;
- структури стандартів вищої освіти (СВО);
- змісту СВО та освітньо-професійної програми своєї спеціальності;
- вимог до складу і змісту навчально-методичної документації з спеціальності та дисципліни;
- методів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- особливостей методики проведення практичних занять з інженерних навчальних дисциплін;
- дидактики лабораторних занять і комп'ютерного практикуму;
- принципів контролю навчальних досягнень студентів та аналізу його результатів.

Основні вміння:

- організувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття згідно з робочою програмою кредитного модуля;
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів;
- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;
- обирати методи та засоби навчання і контролю;
- здійснювати контроль і оцінку його результатів та проводити корекцію процесу навчання;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів, формувати у студентів критичне мислення та уміння здійснювати діяльність за всіма її складовими.

V. Короткий зміст дисципліни

Блок 1. Філософсько-методологічні основи професійної педагогіки

Тема 1: Професійна педагогіка — наука і навчальний предмет

Роль і місце професійної педагогіки в системі наук про людину. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки, її методологічна основа. Предмет професійної педагогіки.

Тема 2: Система професійно-технічної освіти основа формування кваліфікованих робітників. Система професійної освіти України і закордонних країн. Характеристика сучасного стану. Підготовка робітничих кадрів в Україні. Системи виробничо-практичного навчання як відбиття рівня розвитку науки, техніки і технології.

Тема 3: Система професійної освіти України

Сучасний стан підготовки трудових ресурсів в Україні. Основне протиріччя професійної освіти і шляхи їх розв'язання. Вимоги до професіонала на сучасному етапі розвитку суспільства та індустрії. Безперервна професійна освіта. Система професійної освіти України: її структура і стисла характеристика елементів Професійно-технічна освіта (ПТО). Вища школа як елемент системи професійної освіти. Поняття про рівні акредитації Типи закладів вищої освіти та їх стисла характеристика.

Тема 4: Дидактичні системи професійного навчання

Поняття "системи навчання". Стислий історичний огляд організації діяльності системи професійного навчання: предметної, операційної, операційно-поточної, операційно-предметної, моторно-тренувальної, операційно-комплексної, проблемно-аналітичної, інваріативно-модульної, процесуальної тощо.

Тема 5: Теоретичні основи і практика підготовки кваліфікованих робітників

Уявлення сучасної науки про кваліфікованого робітника. Професійне становлення особистості людини як проблема її всебічного розвитку. Етапи професійного становлення та їх стисла характеристика.

Тема 6 Процес професійного навчання у ПТНЗ.

Загальна характеристика процесу професійного навчання. Принципи професійного навчання. Характеристика основних принципів навчання: науковість, систематичність, послідовність, зв'язок з практикою тощо. Специфічні принципи професійного навчання в умовах ПТО форми організації процесу навчання в ПТНЗ.

Тема 7: Зміст освіти в ПТНЗ

Державний стандарт професійно-технічної освіти як основа для формування її змісту. Дидактичні вимоги, що висуваються до змісту освіти в профтехучилищах. Принципи формування змісту освіти в ПТНЗ.

Блок 2. Організація процесу навчання в ПТНЗ

Тема 8: Форми організації процесу навчання

Форми організації процесу навчання в ПТНЗ Основні форми теоретичного навчання. Поняття про форми організації та їх класифікація. Характеристика основних форм теоретичного навчання. Дидактична структура уроку теоретичного навчання.

Тема 9: Методи контролю знань, умінь, навичок учнів ПТНЗ, та їх кваліфікаційна атестація

Види контролю в навчальному процесі. Об'єктивні методи контролю знань учнів ПТНЗ та їх роль в реалізації стандарту ПТО. Проблеми і перспективи впровадження і 2 бальної системи оцінювання знань і умінь учнів ПТНЗ.

Тема 10: Особливості і організації виховної роботи в ПТНЗ.

Професійний розвиток особистості майбутнього робітника як результат багатофакторного впливу: синергетична концепція. Поняття про мету професійного виховання: аксіологічний підхід.

Тема 11: Методика професійної орієнтації на навчання в ПТНЗ

Професійна орієнтація як система та її роль в обґрунтованому виборі професії. Специфіка проведення профорієнтації інженерно-педагогічними працівниками ПТНЗ. Багатофакторне визначення професійних нахилів як основа усвідомленого вибору професії. Професійна адаптація учнів ПТНЗ

Тема 12: Педагогічні методи вивчення і впливу на особистість учнів ПТНЗ

Мета вивчення особистості. Методи дослідження особистості. Принципи виховання і їх реалізація в умовах ПТНЗ. Методи впливу на особистість учнів ПТНЗ.

Тема 13: Зміст, методи і форми роботи інженера - педагога з батьками учнів ПТЗО

Сім'я та її роль у формуванні особистості учня ПТЗО. Основні фактори впливу на особистість підлітка в сім'ї та їх урахування майстром виробничого навчання та класним керівником. Методи і форми роботи класного керівника і майстри виробничого навчання з батьками учнів ПТЗО: критерії вибору, стисла характеристика, рекомендації щодо практичній реалізації. Особливості організації виховної роботи з іногородніми учнями, виховна робота в гуртожитку.

Тема 14: Організована життєдіяльність учнів ПТЗО як основа особистого і професійного становлення

Поняття "організована життєдіяльність особистості". Вплив організованої життєдіяльності особистості на її розвиток і професійне становлення.

Тема 15: Організація виховної роботи з учнями "групи ризику".

Загальна характеристика стану алкоголізації й наркотизації молоді та завдання інженерів-педагогів по їх профілактиці. Психологічні підстави виникнення алкогольної та наркотичної залежності. Поняття "група ризику" та критерії відбору до неї учнів. Основні виховні завдання в роботі з підлітками "групи ризику".

Тема 16: Технології психолого-педагогічної взаємодії

Поняття технологій психолого-педагогічної взаємодії. Технології встановлення педагогічне доцільних взаємин. Моделі продуктивної і непродуктивної вимогливості. Технології навчання учнів самопізнання. Організаційні етапи введення взаємо- і самоконтролю: підготовчий, відносного контролю, вибіркового контролю, стійкого контролю, транспозиційного контролю. їхня стисла характеристика.

Тема 17: Педагогічний менеджмент як наука і мистецтво

Поняття педагогічного менеджменту. Завдання педагогічного менеджменту в сфері професійної освіти. Принципи і методи діяльності менеджера освітньої сфери. Критерії ефективності професійної праці. Роль особистості менеджера в підвищенні ефективності функціонування педагогічних систем

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра інформатики і кібернетики факультету інформатики, математики та економіки.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Дисципліна викладається у 4 семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни (до 3-х)

1. Жигір В.І. Дидактичні основи професійної освіти : [навчальний посібник] / В.І. Жигір. Бердянськ : БДПУ, 2017. 304 с.

2. Коваленко О.Е. Дидактичні основи професійної освіти: навчальний посібник. Харків, ВПП Контраст, 2008. 144 с.

3. Кочубей А.В., Якубовська С.С. Педагогіка та методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 292 с.

IX. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною ЗК 4. Знання та розуміння з предметної області.

ФК 18. Здатність до планування процесу професійної підготовки в галузі цифрових технологій.

ФК 19. Здатність до обліку та аналізу управління процесом професійної підготовки в галузі цифрових технологій.

X. Результати навчання

ПРН 18. Розробляти навчально-методичні матеріали з тематики ІТ для закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти.

ПРН 23. Планувати та керувати процесом професійної підготовки в галузі цифрових технологій.

XI. Оцінювання:

Підходи та форми навчання: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід; лекції, лабораторні та практичні заняття, семінари.

Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: поточний, поетапний, модульний, підсумковий контроль, письмові та усні екзамени, тестування, презентації.

XII. Форми контролю:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на лабораторних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних проектів.

Підсумковий контроль: екзамен у 4 семестрі.